

Spoštujmo sa-
mega sebe, da nas
bodo spoštovali
tudi tujci.

SLOVENIJA

V izobrazbi
in organiza-
ciji je moč
in bodočnost.

THE SLOVENIA
The only South Slavic Newspaper in Wisconsin

NO. 1. ŠTEV. 1.

MILWAUKEE, WIS., NOVEMBER 2, 1915 — 2. NOVEMBRA 1915.

VOLUME 1. LETNIK 1.

TEDENSKI PREGLED NA VSA VOJNA POZORIŠČA.

Srbsko bojišče.

Ako upoštevamo uradna poročila, se razteza vojna črta v Srbiji od okraja Višegrad ob Drini do reke Kalubre. Avstrijci, ki so napredovali od Obrenovaca, šabaca in Mačve, se bijejo sedaj na tem ozemlju. Od Kalubre čez dolino Jasenice do Morave, napredujoč od Belgrada, je potisnil general Koevess Srbe za 40 milj proti jugu. Sodelujoč z gen. Koevessom so napredovale druge čete pod gen. Galwitzom od Semendrije, ki so se bojevale na obeh straneh Morave na ozemlju med to reko in Mlavo ter so zasedle Petrovac, okoli 30 milj južno od Donave. Obe armadi se pomikate vedno počasi naprej ter potiskate Srbe nazaj.

Bolgarska prva armada je zasedla Negotin, Zaječar in Knjaževac, potem ko je prekoračila reko Timok, vsled česar so srbske postojanke nastanjene okoli Kladova na nasprotni strani Dršove. Avstrijske in bolgarske patrulje so že prišle v medsebojno dotiko v gorovju jugozapadno od Kladova, ena druga bolgarska armada pa je zasedla trdnjavo Pirot. Od Pirota naprej gre bojna črta globoko v Srbijo od Morave, Vranje in Iskiba, od koder se zaobrne proti Kopruli z reko Vardar proti Valandovu, kjer se vrše vroči boji med Bolgari in Francozi na strmini Strumice. Pri Palanki in Kumanovem so se vršili spopadi med Bolgari Srbi, in Francozi z velikimi izgubami. Med tem, ko na severozapadu pritiskajo Avstrijci na Srbe proti Nišu, prodirajo Bolgari počasi od Pirota, Vranje in Iskiba deloma tudi proti Nišu, deloma pa skoz srednjo Srbijo proti Albaniji. Bolgarske čete ki pritiskajo proti Valandovu, se bijejo proti Srbom in Francozom, kateri skušajo prodreti v južno Bolgarsko.

Rusko bojišče.

Na vshodu ob reki Dvini, posebno pa pri Rigi in Dvinsku, so se bojevale ruske čete zelo trdovratno. Samo pri Dvinsku so Nemci nekoliko napredovali. Ne more se reči, če bo sploh padel Dvinsk, ki je ključ za Petrograd in središče železnic v baltičkih provincah. Najbrže se bo vzdržal še precej časa. Na ostali črti ni posebnih sprememb. V središču so ostale armade bavarskega princa Ludvika v defenzivi, med tem ko so čete pod grofom Bothmer odbile vse ruske napade v jugovshodni Galiciji. V Baltičkem morju je potopil angleški submarin nemško kriarko Prinz Adalbert. To kaže, da ne morejo Nemci zatreti angelških submarinov v Baltičkem morju. Rumunija je baje dovolila Rusom, da smejo skoz njeno ozemlje ter napasti Bolgarijo pri Dobrudži.

Zapadno bojišče

Na zapadu so se bili večkrat vroči boji med francoskimi četami in nemškimi južno od Tahura v Champagnskem okrožju. Obe stranki naznanjate, da ste napredovale, toda razvidi se iz poročil, da so napredovali Francozje za najmanj eno miljo. V okrožju Artois ni zaznamovati nobenih vročih spopadov, vršili so se samo artilerijski boji na več točkah kot pri Loos in Souchez. V Vogeza so se vr-

ZAKAJ SMO USTANOVILI SLOVENIJO.

“Kaj pa je tebe treba bilo?” bo morebiti kdo rekel, ko bo zagledal novi časopis, češ, saj imamo že dovolj slovenskih časopisov. Toda le boji počasi in ne prehitro obsoditi deteta, ki je pravkar zagledalo luč sveta. Resnica je, da imamo precejšnje število slovenskih časopisov, ampak upoštevati je treba, da so vsi časopisi namenjeni celokupnemu slovenskemu narodu v Ameriki, vsled česar jim je nemogoče, da bi poznali natančno težnjo Slovencev bivajočih po vsem Wisconsinu, ali da bi zamogli posvetiti posebno pozornost nam Wisconsiniskim Slovencem. Sodi se, da nas biva v Wisconsinu okoli 10,000, ki imamo vsi druge težnje in stališče kot na primer Slovenci v Minnesoti ali Pennsylvaniji. Zadnji čas, posebno še, odkar se je pričelo evropsko mesarjenje, je lahko opazil vsak rojak, da je naše javno življenje nekako zaspalo. Nobene živahnosti ni več med nami — ker ni nikogar, ki bi nas k temu vspodbujal. Le pogledjmo naše čitalnice, socijalistične klube ali druga izobraževalna ali socijalna središča, najsižebo ene ali druge stranke, vse nekako miruje. Najživahnejši čas je bil, ko smo imeli v Milwaukee svoj list, kateri nas je vspodbujal k vstrajnemu delu do napredka in potom katerega smo se zbliževali vsi Wisconsiniski Slovenci. Z eno besedo, bil je naše izobraževalno in socijalno središče. Le žal, da se je moralo radi finančnih razmer nadaljno izdajanje ustaviti. Največ so bili temu krivi ogromni tiskovni stroški, katere je računila tiskarna za tisk lista. Sedaj se nam pa je posrečilo napraviti s tiskarno jako ugodno pogodbo. Tisk lista nas stane komaj polovico, kar se je plačevalo prej, vsled česar nam je obstanek zagotovljen.

Da je izobraževalno in socijalno delo med nami tako zaspalo, je mnogo pripomogla k temu tudi grozna brezposelnost naših rojakov zadnjo zimó, katero še čuti sedaj marsikateri Slovenec. Da zamoremo priti zopet do živahnejšega izobraževalnega dela, kličemo vsem Slovencem in Slovenkam, katerim je naperede našega milega naroda pri srcu: “Vstanite, vzdramite se!” Dela je dovolj, vse bo šlo gladko, le resne in trdne volje je treba. Lepo število nas je skupaj, kjer živimo, pa pogledjmo se, kaj predstavljamo na zunaj? Žal zelo malo ali skoraj ničesar. In zakaj? Ker nimamo prave skupnosti, ker smo takorekoč nevoščljivi in ker se vse premalo brigamo za javno politično življenje. Drugi narodi imajo svoje politične klube ter jim je vsled tega mogoče, da volijo v javne službe svoje rojake; ako jim to ni mogoče pa vsaj može, ki so jim za to potem pozneje naklonjeni. Ker si ne pridobimo vsaj mrvice političnega ugleda, zato smo pa potem prezirani povsod, kamor se obrnemo. Seveda, da bi igrali kako večjo politično ulogo, tega ne moremo pričakovati in tudi ne smemo, ker smo premajhen narod. Za vzgled nam naj bo naše mesto Milwaukee. Ko je bilo konec meseca julija odpravljeno po novi Stemper postavi nekaj gostiln, je bil prizadet naš narod najhuje; 20 rojakov je zgubilo licence, ker nimamo nikogar, ki bi nam bil naklonjen, ampak smo žal le prezirani. Ravno tako je tudi drugod in še bode, ako se ne bomo organizirali. Zatorej je naše geslo in bode: “Izobrazujmo in organizirajmo se!”

Ako pogledamo delavske razmere v državi Wisconsin, najdemo povsod nizke plače, težko delo in dolgi delavni čas. Zakaj? Ker je še delavstvo brez organizacije. Ako hočemo, da se bodo razmere zboljšale, se moramo v prvi vrsti izobraževati in organizirati vstrokovne unije. Samo pod tem pogojem nas čaka boljša bodočnost. Gotovo je, da bomo taistim trn v peti, ki so še nazadnjaškega duha, katerim je napredek deveta briga, toda na nje se ne bomo ozirali. Med pšenico je še vedno rastle ljulika.!

Vse rojake prosimo, da se v obilni meri poslužujejo prostora na 3. strani, ki smo ga namenili čitateljem. Vsak Slovenec ima pravico se poslužiti tega prostora ter izreči svoje mnenje ali grajo v eni ali drugi zadevi, ne glede na to, kateri stranki da pripada, ali katero stranko da povišuje ali graja ali katerega verskega prepričanja da je.

Vsem Slovencem pa se najtopleje priporočamo, da nas podpirajo v naši težki nalogi, ki smo jo prevzeli na naše rame, da si naroče list sami, nam pridobe nove naročnike ter ga tudi priporočajo svojim prijateljem in znancem. Vaše geslo naj bode: “V vsako slovensko hišo po en iztis”, kajti več bo naročnikov, več in boljše čtivo bomo zamogli nuditi našim cenjenim čitateljem. Da, list je res sedaj še majhen, ampak, če nas bodo rojaki podpirali, da dobimo čimprej zadostno število naročnikov, temprej ga bomo povečali. Pa, čeravno ni velik po obliki, skrbeli bomo in se potrudili z vsemi močmi, da bode velik po vsebini.

Po naselbinah prosimo cenjene rojake, da se priglasijo taisti, kateri hočejo prevzeti zastopstvo in agitacijo za našo dobro stvar.

Naročnina znaša vse leto \$1.50, za pol leta \$.75 in za tri mesece \$.40. Slovenija bo izhajala tedensko in sicer v petkih.

Z rojaškim pozdravom

Slovenija

296 Grove St., Milwaukee, Wis.

Na delo za Slovenijo!

šili le manjši artilerijski spopadi. Nobena stranka ni napredovala.

Ostala bojišča.

Angleško francoske čete in turške pri Dardanelah drže vsaka svoje.

V Kavkazu je tudi vse mirno med

Rusi in Turki.

Italjanske čete ne morejo niti na Tirolskem niti na Krasu nikamor naprej. Do sedaj so še bili vsi napadi odbiti z precejšnjimi italjanskimi izgubami.

UBIT NA MOTORJU

Na cesti dve milj od Madison-a je zavozil Otto Wertheim doma iz Middleton-a, Wis. v avtomobil, ki je stal na cesti ter se pri tem smrtnonevarno poškodoval. Prepeljali so ga v bolnišnico v Madison, kjer je umrl. Zapušča ženo in dve hčere.

V Milwaukee pa se je ubil Deputy Sheriff v nedeljo, ko je zavozil s svojim motorjem v neki voz na Fond du Lac-rd.

ANGLEŠKI PARNK SE POTOPILO.

London — Potopil se je angleški parnik Toward, 390 ton. Posadka se je rešila.

ŽELEZO POCENI.

Amsterdam — Brzjavka iz Zofije poroča, da je nemški cesar okrašil bolgarskega prestolonaslednika Borisa, princa Cirila, drugega sina kralja Ferdinanda, nadalje V. Radoslaffa, ministerskega predsednika in generala Jekoffa, vrhovnega poveljnika, z železnimi križci. Brzjavka ne pove, če bi jih bil tudi obdaroval z železom, ako bi bila Bolgarija na strani zaveznikov.

PASTOR UTONIL.

Pastor J. Shadegg iz Prescott-a, Wis., ki je izginil je bil najden mrtev na bregu reke Mississippi. Do sedaj se še ne ve, če se je zgodil kak zločin ali nesreča ali samoumor. Ko so ga v nedeljo pričakovali zastonj, da pride k opravitvi, so se podali v njegovo stanovanje, katero so našli prazno.

NESREČA Z ALKOHOLOM.

V Brookfield-u, Wis. je dobila težke opekline Mrs. G. Tews, ko je napolnjevala alkoholno luč. Alkohol je eksplodiral ter se ji je vnela obleka. Prepeljali so jo v bolnišnico v Waukesha, Zdravniki upajo, da okreva.

DEKLE V MOŽKI OBLEKI KOT TRAMP.

V Delavan, Wis. so prijeli 18 letnega dekleta Elsie McCarthy iz Lansing, Mich., ker je nosila možko obleko. Dekle zatrjuje, da potuje v Montano. Vozila se je s tovornimi vlaki.

TURKI UMORILI VSO ARMENSKO PREBIVALSTVO V MESTU.

London — Turki so masakrirali vso armensko prebivalstvo mesta Kerasund na obali Črnega morja, poroča brzjavka iz Odese.

Mesto Kerasund šteje 24,000 prebivalstva. Število v mestu stanujočih Armencev ni znano, sodi se pa na 10, tisoč.

STAVKA ŽELEZNIŠKIH NAKLALCEV

1500 nakladalcev New York, New Haven in Hartford, Boston in Albany in Boston in Maine železnice je še vedno na štrajku, ker se delodajalci branijo se pogajati z delavci. Župan Curley iz Bostona, Mass., se je trudil zastonj, da bi napravil pot pogajanja. Stavkarji so izjavili, da bodo pripoznali razzodbo kakega razzodišča, ki bi uredilo vprašanje plač, znižanje delavnega časa in počitek.

"SLOVENIJA"

The Slovenia
Tednik.Izdajatelj: Družba Slovenija.
296 Grove St., Milwaukee, Wis.
Naročnina:Vse leto \$1.50
Pol leta \$-.75
3 mesece \$-.40"THE SLOVENIA"
Weekly.Publisher: Slovenia Publishing Co.
296 Grove St., Milwaukee, Wis.
Subscription:One year \$1.50
6 months \$-.75
3 months \$-.40

VEČ ZNAMO, VEČ VELJAMO.

Država Wisconsin je menda edina, kjer smo zastopani vsi Slovenci rodod iz raznih dežel v precejšnjem številu, kjer smo bili rojeni; iz Kranjske, zelene Štajerske, Istre in Koroške žal, da so se nam Korošci večinoma odtujili ter se priklopili Nemcem, česar jim ne smemo preveč zameriti, če upoštevamo, kako si Koroška deželna vlada prizadeva, da ponemči slovensko deco že v ljudski šoli. Še ni dolgo od tega, ko smo se tudi tukaj ponasali: eni smo bili Kranjci, drugi Štajerci itd., kar smo prinesli iz starega kraja seboj, kjer nas je vlada umetno vzgojevala, kot da bi ne bili vsi Slovenci samo eden narod. Vsem je menda znano, da si avstrijska vlada prizadeva na vse kriplje, da je slovenski narod kolikor mogoče v majhnih strankicah, prvič po deželah, drugič pa še po liberalcih, klerikalcih, radikalcih, socialisti, delavski stranki in ne vem kaj še vse, in to samo zato, ker je nesložne lahko vladati. Kajti avstrijsko geslo je vedno bilo: "Deli in vladaj".

Tukaj pa so se nam kmalu odprle oči. Sprevideli smo, da imamo vsi ene in iste težnje, enaki boj za vsakdanji obstanek, enake pravice in enaki jezik vsled česar smo se kaj kmalu sprijaznili ter ovrgli starokrajsko navado. Postali smo vsi brez razlike Slovenci, kar smo tudi v resnici, nič manj in nič več. Nekateri so pa postali celo Avstrijci, če ga kdo vpraša, kakšne narodnosti da je.

Dokler še nismo državljani ali dokler se nismo privadili angleškemu jeziku, se še počutimo kot tujci, katere misli se tudi pozneje težko otresemo, ker smo skoraj preveč navezani na našo milo slovensko domovino, kjer nam je tekla zibelka v kaki revni vasi in kjer smo preživeli bosonogi brezskrbna otroška leta, kjer smo še mislili, da je svet samo tako velik, kot smo videli ob jasnih dnevih nebeški obok in kjer smo še poskušali loviti in prijeti mnogobrojno mavrico.

Toda boj za vsakdanji kruh nas je pognal po svetu. Mislim, da so taki bele vrane, ki so prišli v to obljubljeni dežel s polno mošnjo denarja. Ker smo sinovi ubogega naroda, nas je takoj po prihodu obdala misel, ki nam je tudi ostala, da smo vsi le delavci, ki nas ameriški delodajalci cene samo tako dolgo, dokler imamo močne in zdrave roke. V potu obraza smo postali vsi, ki govorimo en in isti jezik, takorekoč bratje, ker smo spoznali, da delimo vsi enako usodo. Ampak, ko smo se malo udomačili, počeli smo se zopet deliti v katoličane, socialiste in brezstranske, kot da bi ne bili vsi katoliške vere. Skoraj vsi pa trdimo ali vsaj skušamo to, da spadamo k delavski stranki, ker Slovenci pravih kapitalstov sploh nimomo -

ker nismo delodajalci temveč le samo delojemalci. Ker smo vsi delavci, zato bi tudi morali gledati vsi na to, da si delavske razmere kolikor mogoče izboljšamo, kar je možno le pod pogojem, da se organiziramo in agitiramo za delavske strokovne organizacije ter glasujemo pri volitvah za delavske kandidate brez razlike, h kateri stranki da se hočemo prištevati.

Med našimi rojaki jih je mnogo, ki bi že lahko davno bili postali volilci ter tako pomagali odločevati pri volitvah, ako bi se le količkaj brigali za državljanstvo, katerega je dobiti zelo lahko, samo angleščine je treba nekoliko razumeti.

Sedaj se vrše povsod brezplačne večerne šole, v katerih se poučuje angleščina in še mnogi drugi predmeti. Rojaki, kateri ste angleščine zmožni, ne zapravljajte dragega časa ter obiskujte strokovne predmete kot mehanično risanje, mašinerijo, elektriko ali kaj drugega, da si bodete izboljšali vaše delo in plačo. Nudi se vam brezplačen poduk. Strokovno izobraženi delavci najdejo vedno delo. Ne zadovoljite se s tem, kar že znate, ampak stremite še po večjem znanju. Tako delajo drugi narodi in mi jih moramo v tem posnemati, da ne bomo opravljali vedno le najslabših del.

Sedaj pridejo dolgi zimski večeri ki so najpripravnější za obiskovanje šol in čitanje dobrih knjig, ki jih dobite v čitalnicah.

MILWAUKEE.

Ženitno dovolilo sta vzela Jos. Gorshek 291 Greenbush St., in Lucija Dobrovnik, 467 Hanover St.

The Milwaukee Electric Railway in Light Co. se pritožuje v kapitalističnih dnevnikih, da dela premajhen dobiček, ker jo je mestna uprava prisilila leta 1910, da mora popravljati ceste, kjer tečejo njene tračnice, jih tlakovati, škropiti in čistiti. Za škropiti niso imeli cele ceste, ampak le samo prostor med tračnicami in nekoliko na obe strani. Od leta 1910 naprej je morala plačati družba vsako leto v razmerju med njenim profitom malenkostno svoto. Pridušuje se nad socialisti, ker je bila tedaj mestna uprava pod socialističnim nadzorstvom, češ da so oni krivi, da se ji je zmanjšal njen profit. Pes zacvili, kadar se mu stopi na rep. Neštetokrat se je hotelo družbo prisiliti, da bi dala občinstvu boljše in točnejšo postrežbo, toda do sedaj še ni izdala ta komedija ničesar. Ko so počeli zadnje pomlad voziti jitney po mestnih ulicah, je zagnala kompanija takoj velik hrušč, da ne more dati občinstvu boljše postrežbe, ker se ji dela prevelika konkurenca. Takoj je napela družba vse sile, da se je sprejela nova postava, s pomočjo katere se je znatno zmanjšalo število jitney busov. Sedaj pa zopet, ko bi bilo treba izboljšati prevozne razmere, ima novi izgovor. Popolnoma gotovo je, da bo ostalo vse lepo po starem, ako bodo pri prihodnjih volitvah prišli zopet na krnilo prijatelji družbe, kot so sedaj. Ostre metle bo treba, da bomo dobili v Milwaukee zadovoljivo postrežbo od pocestne železnice. V Clevelandu plačajo za električno luč 3 cente za kilovat, tukaj pa plačamo 10 in ven dar še družba vedno trdi, da ne dela profita. V številkah nam kaže svoje stroške, toda o dohodkih pa molči kot zid.

Louis Menhard iz town Greenfield je naperil tožbo v civilnem sodišču napram gospej Alojziji Goričarji za odškodnino \$200. V svoji tožbi navede, da je bil s toženko svoj čas zaro-

Pravna in notarska pisarna

207 Hanover street, Milwaukee, Wisconsin

prevzema v izvršitev vse avstro-ogerske sodnijske in vojaške zadeve, razne zemljiške vknjižbe, pooblastila, kupne pogodbe, zadolžnice, pobotnice, odstopna pisma, izjave in druge javne listine, potrebne zlasti v zapuščinskih zadevah za iztirjavo dedščin ter za dvig sódnih in hranilnih vlog.

Iztirjavanje dolgov tu in v starem kraju.

Denarne pošiljke na vse dele sveta zanesljivo in z jamčenjo po dnevnih cenah.

VAŽNO!

Mnogoletne izkušnje, -- v tem poslu sem približno že 20 let, -- in temeljito poznavanje zakonov mi omogoči pravilno in uspešno izvršitev vsake naročene zadeve. -- Ne vsakdo, ki je "Notary Public", je v stanju te stvari napraviti, marveč le oni, ki ima za to potrebne zmožnosti in v šolah pridobljeno znanje.

IVAN KAKER

JAVNI NOTAR

B. SODNI IN KONZULARNI URADNIK

čen, toda ta je en teden pred poroko prelomila zaroko. Leto dni pozneje se je zaročil z gospodično Černevšek. Nekaj časa pred poroko je prišla obtožena k njegovi nevesti ter ji rekla, da ima Mr. Menhard svojo ženo še v Avstriji. Vsled tega ga je Černevšek zapustila ter mu je sedaj nemogoče zavoljo njenega govorjenja dobiti ženo.

Zavoljo težke telesne poškodbe so spravili na varno točajskega vrtarja J. Eckel, 137 Reed St. V soboto dne 23. oktobra je prišel v točilnico starček R. Graham, s katerim sta se nekoliko sporekla. Med sporenjem je sunil surovi Eckel Grahama z nog v spodnje telo, da mu je prizadjal težko telesno škodbo. Poškodovanca so prepeljali v bolnišnico, suroveža pa pod ključ, kjer pričakuje svoje plačilo.

Pred nekaj dnevi sta se zglasila v prijavnem uradu Sergt. C. B. Proctor, 16 Grand ave dva prosilca Chas. Austin in Geo. H. Austin, brata, češ da hočeta postati "marinarja". Proctor ju je poslal v drugo sobo ter zahteval, da se slečeta, ker jih mora preiskati, ako sta telesno sposobna. George se je slekel, "brat" pa ni prišel dalje kot do kolen, ker je bil punca oblečena za fanta. Ker se potemtakem preizkava ni mogla vršiti, sta odšla raje oba.

Ker je postalo mesto Chicago ob nedeljah suho, so začeli tudi tukajšni suhači svojo agitacijo, da bi posušili naše mesto ob nedeljah. Tem vojakom suše je lahka reč suha nedelja, ker imajo dobro nabite kanone v svojih kletih. Največji apostol čistosti in morale, police chief Janssen, seveda to odobrava.

V mestnem svetu je propadel predlog, da se najme \$400,000 posojila za kanalizacijo, s tem da bi se izdalo za to svoto takozvanih sewerage bondov. Proti posojilu so glasovali socialisti in Ald. Smith, kateremu predbacivajo sedaj kapitalisti, da je socialist, ker je glasoval po svojem lastnem prepričanju in ni hotel plesati kot so mu godli "neodvisni" mestni očetje. Propad tega predloga pomeni, da se ne bo smelo v letu 1916 izdati za kanalizacijo več kot pol milijona dolarjev, kateri znesek se bode dobil s nekolikim povečanjem tekočega davka. Tega pa ne povedo, da bodo prihranili sedaj davkoplačevalcem visoke obresti, ki bi jih morali plačati pozneje, kar bi še bolj povečalo davke. "Neodvisni" bodo imeli to za agitacijo pri prihodnjih volitvah.

Mestni svet je sprejel resolucijo, da se nakaže gospodični Cawker \$1200, da bode srbela za usmrteitev

FRANK SKOK

SLOVENSKI FOTOGRAF,

438 - 52nd Ave. zraven slovenske cerkve, Telefon WEST ALLIS, 456 J. Izdeluje vsake vrste fine slike po nizkih cenah. Z vsakim naročilom želenih slik napravim eno veliko zastonj. Na željo grem tudi fotografirati na dom ali kamor me kdo zahteva. Postrežba hitra in delo izvrstno.

Bratom Slovencem in Rrvatom priporočam svojo brivnico z dobrim in točnim delom.

Pridite

in
prepričajte
se.

S. FABJANČIČ,

5124½ National Ave., West Allis.

PAUL DETIČ

367 National Ave. Tel. Hanover 1486L

Čisti, barva, formira in lika vse vrste moških in ženskih klobukov, kakor tudi moške in ženske obleke. Dela nove klobuke po naročilu. Se priporoča slavnemu občinstvu. Svoji k svojim

VIL. J. GRONEWALD.
Licencirani pogrebnik in maziljenik.

Cene nizke.

Brezplačna poraba privatne cerkve.
347 REED ST. med National Ave in Walker St. MILWAUKEE, WIS.
Telefon Hanover 4497

PRVA HRVATSKO - SLOVENSKA
BRIVNICA

STEVE PERPICH
272 REED ST., MILWAUKEE, WIS.
Se priporoča cenjenemu občinstvu za obilen poset.

SLOVENC!

KADAR PTREBUJETE
KAKA NOTARSKA DELA
ALI TOLMAČA PRI SODIŠČIH, OBRNITE SE Z ZAPUNJEM NA

JOHN ERMENC,

JAVNI NOTAR.

288 Grove St., Milwaukee, Wis.

psov, ki so brez licence. Nadalje se je sprejela resolucija, da se nakaže državnemu skladu za podporo brezdelnih \$2000. Brezposelni, veselite se!

Ponedeljek 25. okt. je povozil na križišču Hampton Road tovorni vlak nekega moža, ki je ostal na mestu mrtev. Pozneje se je dognalo, da je ponesrečenec 51 letni zidar R. Waler iz North Milwaukee, ki zapušča vdovo, tri hčere in enega sina. Kedaj bo prišel čas, da bodo skrbele železnice na križiščih za boljšo varnost pešcev?

Obtožena je Mrs. Bagrowski zavoljo bigamije, ker se je omožila nepostavno z Jos. Pliszke meseca avgusta. Ona je mati dveh otrok. Pred petimi leti je bila Mrs. Bagrowski ločena od svojega prvega moža "od mize in postelje" ter je bila mnenja, da se sme zopet možiti po preteku enega leta. Ker se ni trudila, da bi dobila še končni odlok popolne ločitve zakona je sedaj obtožena, da je zadnja poroka nepostavna.

Na National Ave je bil prijet in spravljen na varno C. Hempel, ker se je vozil pijan z motorjem, vsled česar je preveč meril ulico. Pred sodnikom se je zgovajal, da je obhajal svoj rojstni dan, kar pa ni držalo ter ga je sodnik olajšal za deset dolarjev in stroške.

Nekateri rojaki so pozabili zapreti svoja okna, vsled česar se je vtihovala povsod dobro poznana obiskovalka škrtarja ter je pustila čvrstega sinčka pri Mr. in Mrs. J. Berhinc, 489 Park St., in krepko deklico pri Mr. in Mrs. M. Vukšič, 1806 Clybourn St., in nadalje punčico pri Mr. in Mrs. M. Stanič, 242 Grove St. Obdarovanci so sprejeli puščene jim darove z velikim veseljem. Matere in deteta se počutijo izborna.

Nastanil se je v središču naše naselbine rojak iz Calumet-a, Mich. gosp. Dr. J. Stefanez, izkušeni zdravnik in sicer v poslopju Tratnik na 1st Ave, kjer ureduje od 9 - 11 dopoldne od 1 - 3. popoldne in od 7 - 8. ure zvečer. Telefon v urad Hanover 258, in na stanovanje Grand 2367. Rojakom priporočamo, da se poslužujejo v potrebi slovenskega zdravnika.

Časopis ne živi samo od naročnikov, ampak glavno od oglasov; zato priporočamo vsem rojakom, da nas podpirajo s tem, da kupijo svoje potrebščine pri trgovcih, ki oglašujejo v našem domačem časopisu.

Slovenski socijalistični klub bo imel izvanredno sejo dne 13. novemb. ob 8. uri zvečer v Ilirija dvorani. Volilo se bo novi odbor in rešilo se še bo druge zelo važne točke.

Tukajšnji grški naseljenci so vložili prošnjo, da bi se učilo v šoli na Prairie St. tudi grški jezik. Ponudili so, da plačajo učitelja, ako bo potrebno. Šolski odbor je prošnjo priporočal. Kedaj bomo napredovali Slovenci tako daleč, da bomo zahtevali kaj sličnega?

Zofija Smolič je dosegla ločitev zakona od Danijela Smoilč, ker je mož ravnal ž njo presurovo, kot je trdila ona. Skupaj sta živela le pet mesecev.

Pri Rockwell Mfg. Co., 572 Park St. se je pripetila 28. oktobra nesreča, ki je zahtevala eno človeško žrtev. Nadstrójnik Chas. Gerlach je padel v elevetor iz štrtega nadstropja. Prepeljali so ga v bolnišnico, kjer je takoj umrl vsled prevelikih poškodb. Star je bil 64 let ter je stanoval na 406 - 4. Ave. Zapušča vdovo in eno omoženo hči.

V soboto so se igrali otroci z vžigalicami za hišo 732 Buffum St., pri čem so napravili ogenj in čez \$100 škodo.

Mrs. Tomczak, 836 - 13rd Ave., je šla v grocerijo ter pustila ta čas svojega dveletnega sina samega doma. Med tem je dobil deček vžigalice ter si užgal obleko. Ko se je mati povrnila, je našla otroka že vsega v plamenu. Ko je pogasila ogenj, je nesla sinčka v bolnišnico, kjer je izdihnil v hudih bolečinah. Stariši, pazite na otroke, posebno pa še na vžigalice!

John Roblin ml. je bil obsojen na \$20 in stroške ker je vrgel svojega lastnega očeta, kateri je padel na cev od peči in se na glavi precej poškodoval. Sad slabe vzgoje otrok!

Dimit. Georgevici se je poročil 8. junija že v drugič, ker je mislil, da je njegova prva žena že mrtva. Od svoje prve žene se je ločil leta 1903, ko je še živel v Avstriji. Druga žena ga toži sedaj za ločitev, ker še prva živi.

Cene grozdja na debelo: Košarice po 8 funtov 13 c.; Concords in Wordens po 17 do 18 c.; Niagara po 20 do 22 c.; Delaware po 15 c., Almeria v sodih po \$4.50 do \$5.00; prav lepo po \$5.50 do 6.00.

Cene moke na debelo: Pomladna pšenica \$5.40 do \$5.80; zimska \$4.85 do \$5.00; ržena čista \$5.70, namreč 200 funtov.

WEST ALLIS

Kot spomin na delavni čas v tovarni Allis Chalmers Co., ko je zapustil svoje delo, je vzel seboj prazno šrapnelovo lupino delavec H. Knuth. Čuvaj pri vratih ga je skušal prijeti, toda Knuth mu je hotel zbežati na vsak način. Nekaj strelav iz revolverja prišedšega policaja ga je ustavilo na kar se je moral hočes ali nočes udati svoji usodi. Sodnik mu je zato na ložil 25 dolarjev.

Govori se, da bode v 3. vardu kandidiral za aldermana Charles H. Hathaway.

Tatovi so obiskali mesarijo in grocerijo A. Bodenberger, 5402 Greenfield Ave. Odnegli so precej raznega blaga. Skušali so tudi odpreti blagajno, kar se jim pa ni posrečilo. V trgovino so se splazili skoz stransko okno. Škoda ni znana.

Suhači so počeli gibanje za popolni nedeljski počitek. Agitacijo je otvoril W. C. Dean iz Beloit-a. Prvi javni shod se je vršil v United Presbyterian cerkvi, na katerem se je sprejelo načrte za boj proti "mokroti" in za nedeljsko zaprtje vseh prodajalen. Na zborovanju se je izreklo upanje, da bo Wisconsin prihodnje poletje suh. Mokračji bodo že skrbeli, da bo ostalo samo pri upanju. Ako bi postal Wisconsin suh, kaj bodo pričeli pivovarniški delavci. Ali jim bodo preskrbeli suhači delo?

Skupno zborovanje vseh socijalističnih klubov se bo vršilo dne 3. novembra na 576 - 70 Avenue. Govoril bo okrajni organizator Ameringer.

Težko je bil poškodovan J. Bertrand, 529 - 69 Ave. Peljati se je hotel kot "slepi" potnik od Stowell Sta. v Chicago, pri čem je padel pod kolesje, ki mu je odrezalo desno nogo in levo roko ter zlomilo levo nogo. Prepeljan je bil v zasilno bolnišnico.

VIKTOR PETEK

268 . FIRST . AVE.

Moderno urejena slovenska

BRIVNICA

Se priporočam občinstvu za mnogo-brojen obisk.

MNENJA IN DOPISI NAŠIH ČITATELJEV.

Pod tem napisom bode priobčevala Slovenija mnenja, kritike in dopise svojih čitateljev brezplačno. Vsak dopisnik je za svoj spis odgovoren sam. Spisi naj bodo kratki in jedrnat. Obrekovanja, prepri, osebnosti ali dopisi razžalne vsebine ali ki so pisani v nedostojnem jeziku, se ne priobčijo. Vsak dopisnik mora označiti svoje ime in naslov, ki se ne priobči, ako dopisnik to zahteva.

Svetovna vojna in delavci.

Vzlic vsem grozotam, ki jih je povzročila vojna, je še vedno dovolj takih delavcev, ki se navdušujejo za krvavo klanje v Evropi. Zastarele ideje, ki so jim bile vbite v glavo v stari domovini, deloma v šoli, deloma pri vojaki, ali skoz hujskajoče časopise, se jih še vedno trdo drže; tako se navdušujejo za stvari, ki so jim le v pogubo, ki jih tirajo vedno globoke v revščino in sužensko odvisnost. Aki bi delavci po večini spoznali pravi vzrok vojne, poznali bi s tem tudi svojega najhujšega sovražnika ter obrnili svojo moč, s katero se danes medsebojno uničujejo, proti temu sovražniku in namesto, da se z bogatstvom, ki so ga ustvarile njih roke, ki danes povzroča neizmerno gorje in uničuje sadove njih pridnosti in znoja, bi se z njimi doseglo neizmerno blagostanje za vse človeštvo. Iz tega vzroka je sveta dolžnost vsega časopisja, kateremu so v resnici mar delavski interesi, da posveti svoje predale temu vprašanju ter pove delavstvu vedno in vedno zopet, kje je pravi vzrok vojne.

V prvih mesecih svetovne vojne je res tu pa tam tako izgledalo, kakor se bi šlo za interese tega ali onega naroda, vsaj navidezno, in mnogo jih je bilo, drugače razsodnih mož, ki so tu pozabili na mednarodno bratstvo ljudstva in so stopili v vrste narodnjaških kričočev; toda že poznejši dogodki so jih na tisoče spametovali in danes so še samo najbolj zaslepljeni te-

ga mnenja, med tem ko je velika večina prišla do spoznanja, da je ta vojna posledica silno se razvijajočega kapitalizma.

Ako si človek, ki je količkaj razsoden, predstavi vse mešetarjenje in zavijanje raznih držav zadnje mesece mora mu biti jasno, da se gre tu le za interese posameznikov, kronanih in denarnih mogotcev.

Ali ni smešno, ako pravi angleška vlada, da hoče "osvoboditi male narode"? Taista vlada, ki je roparsko na padla poprej res svobodne Bure, katera je s krvjo namočila rajsko Indijo, Egipt in druge dežele ter njih bogatstva obrnila sebi in svojim mogotcem v prid. Nadalje, kako more ruska vlada ponujati Poljakom neodvisnost, ko grozno zatira in zanemarja svoj lastni narod?

Nemčiji in Avstriji se gre baje za ohranitev "domovine", za varstvo interesov njih ljudstva, med tem ko ste obe skupno iskale povoda za to vojno, da si s tem podjarmite male slovanske narode, ki so pričeli vedno bolj spoznavati svojo lastno moč in vrednost. Razširjajoči se kapitalizem teh držav je vedno bolj čutil, da so mu meje lastnih držav pretesne. Množine blaga, ki se jih je preveč proizvajalo, so hotele novih trgov, pa povsod jim je stopil tuji kapitalizem na pot kot zapreka in tako se je skoz to potiskanje vnel ta strašni požar.

Nevedno ljudstvo se navdušuje nad zmagami svojega naroda in ne ve, da zanj, za delavca ne prinese nobena zmaga ničesar, kakor nova bremena. Naj si tudi zmagata Nemčija in Avstrija, naj si odpreta pot za svoj trg od severa do juga, za delavca in kmeta bode pomenilo le nova bremena. Po zmagi bode imel delavec pač pri ložnost, da si bo lahko izbiral bolj na široko tovarne, v katerih bode potem pustil svojo moč, zdravje in nazadnje življenje; med tem ko bo peščica močnožev vživela sadove, vzrastle iz krvi in solz nesrečnih žrtev. Za delavstvo je vsaka vojna poguba. Edino kar jim zamore prinesiti rešitev, je mednarodno združenje v eno močno armado, in da se to doseže, se Dalje na zadnji strani.

NAJBOLJŠE OBLEKE

IZDELJE

ČISTI

L I K A

POPRAVLJA

I N

B A R V A

S T A R E

OBLEKE

V

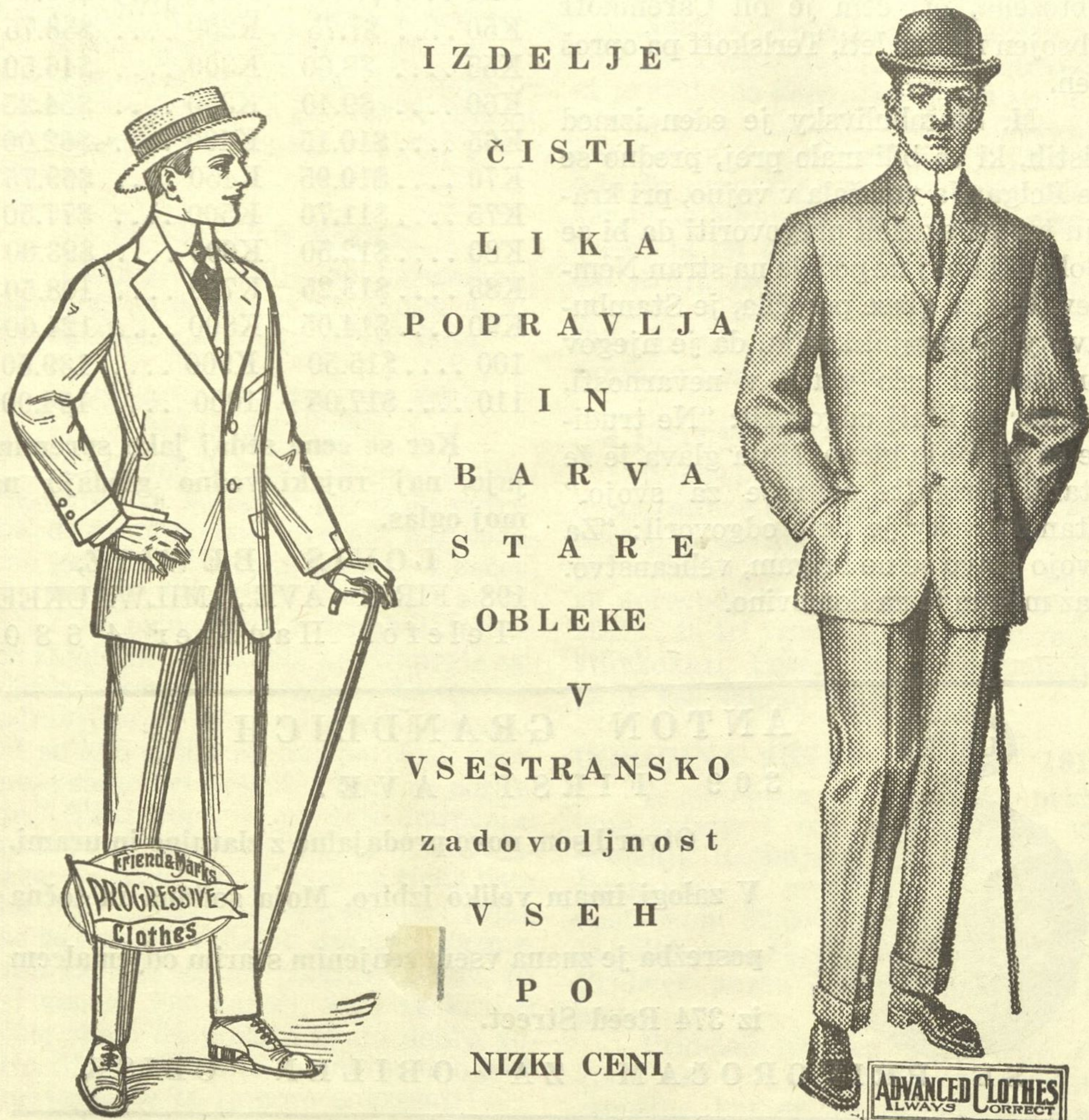
VSESTRANSKO

zadovoljnost

V S E H

P O

NIZKI CENI

J O H N K R A I N C

296 G R O V E S T.

JOE GRANDLICH
SLOVENSKI URAR IN ZLATAR.
Prodajam poročne prstane od \$3.75 do \$12.00, 14kar. zlato. Raznovrstne prstane, ure in verižice prodajam in popravljam po najnižji ceni. Za blago in delo jamčim.

5125 NationalG...j.zog-00
5125 NATIONAL AVE., West Allis.
En block od slovenske cerkve.

FRANK BRULC
427 VIRGIIA STREET.
EXPRESS, DRVA, PREMOG.
Kadar se selite, rabite drva ali premog, telefonirajte na SOUTH 1478 ter bode te takoj točno postreženi.

Cene nizke.

Se priporočam vsem lovcem

SLOVENKA!
Ali si že čitala knjigo: *Kažipot Ameriškim Slovenkam ali Kaj mora vedeti vsaka odrastla Slovenka*. Še danes jo naroči. Odprla ti bo v marsičem oči. Cena 60 centov, dva izvoda \$1.00 Naroča se pri:

POUČNA BIBLIOTEKA,
P. O. Box 808
MILWAUKEE, WISCONSIN.

Svetovna vojna in delavci
Nadaljevanje iz tretje strani.
je potreba boriti proti napačnim pojmom, ki ga imajo danes še take množine delavstva. Potreba je da ljudstvo vrže od sebe staro neumno navdušenje, imenovano patriotizem ter spozna pot, ki ga bode privedla do tega, da bo sad njegovega dela in truda šel v prid človeštva, ne pa v njegov pogin in umrenje.

F. N. National Ave.

BOLGARSKI PROTIVOJNI POLITIKARJI OBDOJENI V DOSMRTO JEČO.

Iz Zofije se poroča, da je obsodilo bolgarsko vojno sodišče M. Stambulivskega, voditelja agrarcev v dosmrtno ječo zavoljo protimilitaristične propagande. Dva druga poslanca, M. Caremkoff in M. Terlskoff sta tudi bila obtožena, pri čem je bil Caremkoff obsojen na dve leti, Terlskoff pa oproščen.

M. Stambulivsky je eden izmed tistih, ki so bili malo prej, predno se je Bolgarija vmešala v vojno, pri kralju ter ga skušali pregovoriti da bi se Bolgarija naj ne podala na stran Nemcev. Kot se glase poročila, je Stambulivsky opomnil kralja, da je njegov prestol ali celo glava v nevarnosti, na kar je kralj odgovoril: "Ne trudite se za mojo glavo. Moja glava je že stara. Brigajte se raje za svojo." Stambulivsky je baje odgovoril: "Za svojo glavo se ne brigam, veličanstvo. Jaz mislim le na domovino."

Kam gremo? — K Val. Maci-ju.
Zakaj? — Ker ima dobro pristno domače vino, sveže Pabst pivo in vedno kaj za pod zobe.
Na svidenje pri veselem birtašu!
VAL. MACI, 417 First Avenue.

FOTOGRAFIJE!

Za ženitbene slike se obrnite na
L. HAGENDORF.

FOTOGRAF.

173 REED ST., ogal OREGON ST.,
kateri se bo kmalu preselil na
443 National Ave zraven Kroeger-ja.

JOZEF TRATNIK

268. First Ave, Milwaukee, Wis.

Znano vam je vsem, da pošiljam denar že pet let v staro domovino po najnižjih cenah brez vseh neprilik. Denar pride vedno sigurno na naslovnik, za kar jamčim. Pri meni še ni bil nikdo oškodovan; zato se vam priporočam. Sedaj so bile cene \$15.50 za 100 kron.

POZOR ROJAKI!

Denarne pošiljatve v Avstrijo in vse dele sveta sprejemam kljub vojne, pošta gre nemotljivo preko HOLANDIJE in SKANDINAVIJE.

Zadnja poročila nam naznanjajo, da se denarne pošiljatve ne izplačujejo v južni TIROLSKI, na GORIŠKEM, DALMACIJI in deloma v PRIMORJU, kjer se bijejo sedaj boji.

Od tukaj se vojakom ne more sedaj denarja pošiljati, ker jih vedno prestavljajo, lahko pa se pošlje sorodnikom ali znancem, ki ga od tam pošljejo vojaku, ako vedo za njegov naslov.

CENE:

K 5 \$-80	K120 \$18.60
K10 \$1.60	K130 \$20.15
K15 \$2.40	K140 \$21.70
K20 \$3.20	K150 \$23.25
K25 \$3.90	K160 \$24.80
K30 \$4.75	K170 \$26.35
K35 \$5.50	K180 \$27.90
K40 \$6.30	K190 \$29.45
K45 \$7.05	K200 \$31.00
K50 \$7.75	K250 \$38.75
K55 \$8.60	K300 \$46.50
K60 \$9.40	K350 \$54.25
K65 \$10.15	K400 \$62.00
K70 \$10.95	K450 \$69.75
K75 \$11.70	K500 \$77.50
K80 \$12.50	K600 \$93.00
K85 \$13.25	K700 \$108.50
K90 \$14.05	K800 \$124.00
100 \$15.50	K900 \$139.50
110 \$17.05	1000 \$154.00

Ker se cene sedaj jako spreminjajo, naj rojaki vedno gledajo na moj oglas.

LOUIS BEWITZ,
198 FIRST AVE., MILWAUKEE.
Telefon Hanover 4 6 8 0

SLOVENSKO MLAD. PODPORNO DR. LILIJA
Pred.: John Starič, TAJNIK: L. KIRN, 405½ - 3rd Ave., blag.: Fr. Grlica in zapisnikar Joe. Ajdich.
Plačamo bolniške podpore \$1.00 na dan in po smrti pogreb. Prisp. 75c. na mesec. Seja vsako tretje nedeljo v mesecu v ILIRIA dvorani.

K O L E N C & P U N C E R
210 REED STREET.

Nova slovenska grocerija, kjer se dobi vse najceneje. VEDNO NAJ. NIZJE DENARNE CENE. Rojaki prepričajte se sami!
TELEFON HANOVER 5 1 9 8

SLOVENSKA IZKUŠENA

BABICA

IN

BOLNIŠKA

POSTREŽNICA

SE PRIPOROČA VSEM NAŠIM ROJAKOM.

TEREZIJA M. KRAPSHE.
413 VIRGINIA ST. TELEFON HANOVER 4033Y.

REZEL & BENDA

K R O J A Č A

SE PRIPOROČAVA CENJENEMU OBČINSTVU ZA IZDELOVANJE IN ČIŠČENJE

O B L E K

5124 NATIONAL AVE., vogal 52. ave., WEST ALLIS, WIS.
Telefon West Allis 456 L.

SAFETY FIRST FERKO BROS

MESARIJA

PRVE

VRSTE

270 FIRST ave.

N a d r o b n o i n n a d e b e l o .

Doma napravljene klobase naša posebnost.

Perutnina in divjačina v seziji.

Naše geslo je: Točna postrežba in nizke cene.
SVOJI K SVOJIM

Telefon Hanover 3518

PRVA SLOVENSKA TISKARNA

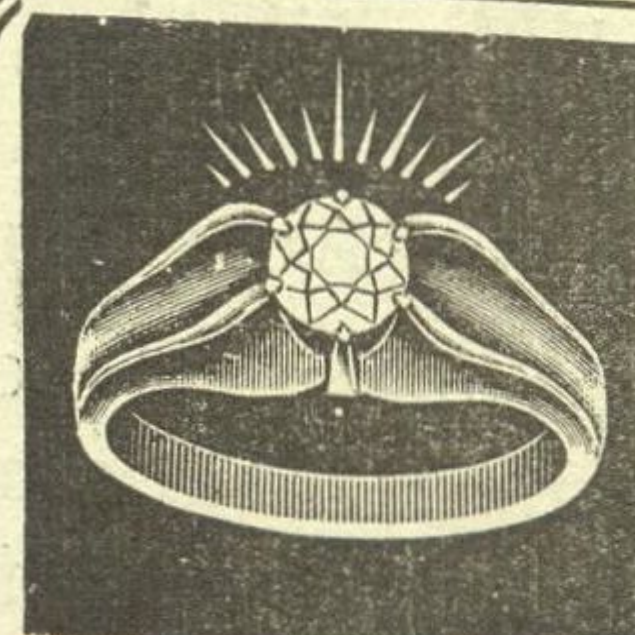
V MILWAUKEE, WIS.

Lastnik: IVAN KAKER

207 HANOVER STREET

izdeluje vsakovrstne tiskovine,
za društva, obrtnike in posameznike,
lično, poceni in hitro.

Posebna pozornost se obrača društvenim tiskovinam.

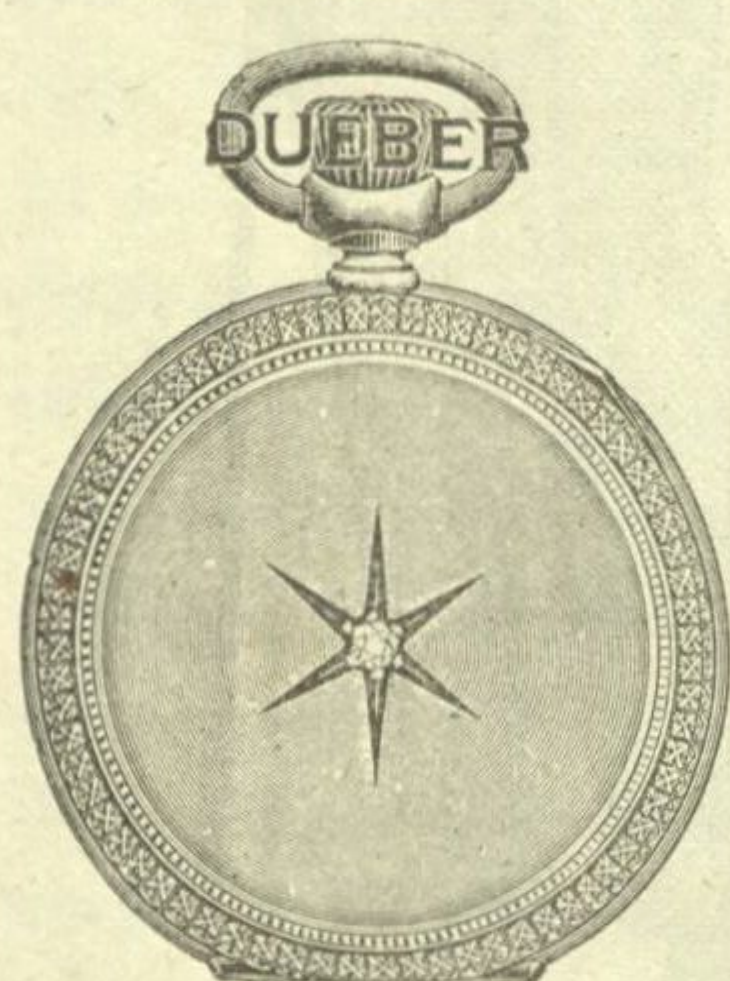

SOLIDNA SLOVENSKA TRGOVINA

V zalogi imam vso zlatnino in srebrnino, ki spada v to stroko: ure verižice, prstane, stenske ure, ure budilke, zapestnice itd.

Izdelujem ženitne prstane in popravljam vsa kovrstne ure.

ZA VSE PRI MENI KUPLJENO BLAGO
JAMČIM. PRIPOROČAM SE ZA OBILEN OBISK.
FRANK VAČU N291 Grove St. Milwaukee.

ANTON GRANDLICH

309 FIRST AVE.

Otvoril sem novo prodajalno z zlatnino in urami.

V zalogi imam veliko izbiri. Moja solidna in točna

posrežba je znana vsem cenjenim starim odjemalcem

iz 374 Reed Street.

SE PRIPOROČAM ZA OBILEN OBISK.

A. B O D E N B E R G E R

WEST ALLIŠKA MESARIJA IN GROCERIJA

PRVOVRSTNO BLAGO. CENE NIZKE.

5402 GREENFIELD AVE., WEST ALLIS, WIS. Telefon West Allis 82.